

Porady ogrodnicze na wrzesień -2015

- **Po sezonie** Porządkujemy kwiatowe rabaty, usuwamy resztki przekwitłych roślin rocznych i chwasty. Warto to zrobić ostrożnie i dokładnie aby zapobiec rozsianiu się nasion. Po zebraniu

wszystkich plonów zrobimy porządek w warzywniku i zadbajmy o żyzność gleby.

Pozostawienie nieuporządkowanych grządek jest niekorzystne zarówno dla gleby, jak i uprawianych w następnym roku warzyw. Należy więc starannie wygrabić resztki poźniwne, aby nie stały się źródłem chorób i szkodników w przyszłym sezonie. Przed przekopaniem grządki warto zastosować nawożenie organiczne kompostem lub obornikiem (granulowany obornik można kupić na www.dzialkowiecsklep.pl).

- **Zakładamy trawnik** Koniec lata i początek jesieni to dobry czas na zakładanie nowego trawnika. Przed wysiewem nasion warto rozważyć montaż systemu nawadniania i rozłożenie specjalnej siatki przeciw kretom. Ważny jest także wybór odpowiedniej mieszanki traw, a po wysiewie nasion – wałowanie i podlewanie. Niecierpliwi mogą rozłożyć trawnik z rolki – efekt natychmiastowy! Zainteresowanych tematem zakładania trawnika odsyłamy po szczegółowe wskazówki do „Działkowca”.

- **Sadzimy dwuletnie** Na miejsce stałe wysadzamy rośliny dwuletnie, aby zdążyły ukorzenie się przed zimą. Bratki i niezapominajki sadzimy w rozstawie 15 × 20 cm, goździki 25 × 25 cm, dzwonki 30 × 30 cm. Większej rozstawy wymagają dziewanny i naparstnice – 40 × 50 cm oraz malwy – 50 × 60 cm. Dla dzwonek, goździków i malw wybieramy miejsca słoneczne. Bratki, dziewanny, niezapominajki, naparstnice i stokrotki lubią półcień.

- **Kupujemy i sadzimy cebulowe** Trwa sezon zakupów i sadzenia większości roślin cebulowych – narcyzów, szachownic, tulipanów, czosnków ozdobnych, hiacyntów, cebulic, szafirków, kosaćców cebulowych, krokusów i szafirków. Dzięki ich zróżnicowanemu wyglądowi i porze kwitnienia łatwo można stworzyć piękną rabatę zachwycającą już od wczesnej wiosny. Cebule, zwłaszcza te drobne, warto posadzić w specjalnych plastikowych koszyczkach. Z „Działkowca” i „Mojego Ogródka” można dowiedzieć się, jak głęboko sadzić poszczególne cebulki, jak zabezpieczyć je przed gryzoniami oraz jak pielęgnować aż do zimy. Zainteresowanych tematem zapraszamy do skorzystania z bogatej oferty sprzedaży cebulek kwiatowych na www.dzialkowiecsklep.pl tel. 22 101 34 34.

- **Rozmnażamy byliny** To dobra pora na dzielenie bylin kwitnących wiosną (np. fiołki wonne, dąbrówki, floksy szydlaste, karmniki ościste, skalnice, smagliczki, żagwiny). O tej porze roku rozmnaża się też trawy, zwłaszcza te które kwitły wiosną i turzyce.

- **Tuje z fantazją** Spośród tysięcy roślin iglastych to właśnie żywotniki (tzw. tuje) cieszą się największą popularnością. Zawdzięczają to olbrzymiej różnorodności pokrojów i barw. Z „Działkowca” można dowiedzieć się, które odmiany stworzą nam najpiękniejsze stożki, z czego powstaną regularne kolumny, a co będzie „wisienką na ogrodowym torcie”, która przyciągnie uwagę każdego.

- **Rozmnażamy wrzosy** Pobieramy sadzonki z wrzosów – ścinamy z niekwitających pędów fragmenty długości 5–6 cm. Z dolnej części sadzonki usuwamy liście, końcówkę zanurzamy w ukorzeniaczku, sadzimy w pojemnikach wypełnionych nieodkwaszonym torfem. Pojemniki przykrywamy folią i ustawiamy w miejscu ocienionym na 4–6 tygodni.

- **Róże** Te wspaniale kwitnące rośliny mogą stać się dumą każdego ogrodu. Możliwości ich zastosowań są ogromne – od tradycyjnych rabat i kącików wypoczynkowych, po uprawy w pojemnikach, przy podporach, w miejscach wilgotnych i na kwaśnych glebach lub odwrotnie – suchych i ubogich stanowiskach, na skalniakach, murkach, obwódkach... Z „Działkowca” można dowiedzieć się, jakie gatunki i odmiany wybrać do konkretnych lokalizacji oraz na co zwracać uwagę podczas zakupu sadzonek.

Największy wybór róż w szkółkach i sklepach jest jesienią. W sprzedaży są tysiące odmian, ale tylko nieliczne warto mieć w ogrodzie (te najpiękniejsze, mrozoodporne, niechorujące). Warto rozważyć zakup licencjonowanych odmian – wprawdzie są nieco droższe, ale ich jakość jest wyśmienita, a kwitnienie – gwarantowane! W „Działkowcu” pokazano najciekawsze odmiany, które dodatkowo łatwo można zamówić wysyłkowo (tel. 22 101 34 34).

- **Bezcenna aronia** Jest łatwa w uprawie, wczesnie wchodzi w okres owocowania, plonuje obficie, wyróżnia się wysoką żywotnością, zdrowotnością oraz odpornością na mróz, choroby i szkodniki. A przede wszystkim jest bardzo zdrowa! Jej owoce stanowią niezwykle cenny surowiec do celów przetwórczych (soki, syropy, dżemy, konfitury, nalewki), a ponadto zawierają wiele substancji o właściwościach leczniczych i prozdrowotnych. Jak uprawiać aronię i jak przetworzyć owoce – poradzi miesięcznik „Działkowiec”.

- **Sadzimy truskawki** **Późne** lato to dobry okres na założenie truskawkowych grządek. Nie należy jednak zbyt długo zwlekać – opóźnienie terminu sadzenia truskawek wpływa w istotny sposób na zmniejszenie plonu w roku następnym. Nie powinno się sadzić truskawek na miejscu po truskawkach, malinach, pomidorach i ziemniakach. Najlepiej jest sadzić je w rozstawie 70-80 cm i 25-30 cm w rzędach. Więcej na ten temat w „Działkowcu”.

- **Stare odmiany** Z sentymentem wspominamy jabłka, gruszki i inne owoce z babcinego ogródka, kiedy to jako dzieci mogliśmy je kosztować prosto z drzewa. Teraz owoce starych odmian można kupić, ale... będą lepiej nam smakować gdy zbierzemy je z własnego ogródka. Drzewka dawnych odmian są w sprzedaży, a jeśli kupimy je szczepione na karłowej podkładce, nie zajmą nam zbyt wiele miejsca w ogrodzie. Zainteresowanych tematem starych odmian odsyłamy do „Działkowca”, a na zakupy drzewek – na www.dzialkowiecsklep.pl

- **Masz jabłka – zrób cydr!** Nadwyżkę jabłek lub gruszek można łatwo przerobić na atrakcyjny, niskoprocentowy trunk – cydr czyli musujący, orzeźwiający napój, doskonały do gaszenia pragnienia. Receptury na cydr gruszkowy, jabłkowy lub szybki cydr angielski można znaleźć w „Moim Ogródku”. Warto spróbować takiego sposobu na przetwarzanie jabłek z ogródka!

- **Orzechy laskowe** Bywają uszkodzane przez żerujące wewnątrz larwy słonkowca

orzechowca. We wrześniu larwy kończą żerowanie, wygryzają otwór wyjściowy, spadają i zakopują się w ziemi. Aby przerwać ich cykl rozwojowy należy zbierać i usuwać spod krzewów orzechy, w których mogą znajdować się jeszcze larwy (orzechy z otworami). Przekopywanie i grabienie gleby pod korzeniami leszczyny powoduje mechaniczne niszczenie larw.

- **Jabłka i gruszki** Zdrowe, dobrze wybarwione i delikatnie zebrane jabłka i gruszki można przechować. Podczas zbioru przeprowadzamy wstępne sortowanie – oddzielamy do osobnych pojemników spady, owoce małe, lekko porażone przez choroby, uszkodzone (z wyrwaną szypułką, nacięciami skórki, obiciami itp.). Takie owoce przeznaczamy do bezpośredniego przerobu w kuchni. Jesienne odmiany jabłek i gruszek dojrzałość konsumpcyjną osiągają dopiero po 2–3 tygodniach od zbioru. Przez ten czas powinny być przechowywane w odpowiednich warunkach. Można do tego wykorzystać np. piwniczkę pod altanką lub inne pomieszczenie przy zapewnieniu nocą dopływu chłodnego powietrza z zewnątrz.

- **Miejsce dla owocowych** W połowie września należy przygotować miejsce pod nowe nasadzenia drzew i krzewów owocowych. Powinno być ono starannie odchwaszczone, nawiezione nawozem organicznym (dobrze rozłożony kompost lub obornik) oraz wzbogacone nawozami mineralnymi, a zwłaszcza fosforem i potasem.

- **Ostatnie zbiory ciepłolubnych** Kończymy uprawę gatunków ciepłolubnych. Najpóźniej do połowy września likwidujemy grządki ogórków, później papryki, kawona i melona. Gdy wrzesień jest ciepły, a rośliny zdrowe to ostatnie pomidory, fasolę oraz dynię zwyczajną zbieramy dopiero przed pierwszymi przymrozkami.

Wysiewy Na początku września na grządkach warzywnych możemy jeszcze wysiewać rzodkiewkę odmian wczesnych, koper, rzeżuchę i rokitę siewną. Do połowy września na przezimowanie i wiosenny zbiór wysiewamy buraki liściowe, szpinak i roszonkę.

- **Robaczywienie marchwi** Wąskie, ciemne korytarze w korzeniach marchwi świadczą o obecności larw połyśnicy marchwiarki. Uszkodzone korzenie gniją i są gorzkie, nie nadają się do przechowywania. Należy jak najszybciej wykopać marchew, aby uniemożliwić wyjście larw z korzeni na zimowanie. Grządkę głęboko przekopujemy, co zniszczy larwy,

które opuściły już korzenie. Warto wiedzieć, że uprawa współrzędna marchwi z porami ogranicza występowanie tego szkodnika.

- **Turkuć podjadek** Pod koniec września, w miejscach gdzie turkuć podjadek uszkodził najczęściej roślin warto wykopać doły i wypełnić je końskim nawozem, przysypać ziemią i oznaczyć palikiem. Wkrótce schowają się w nich turkucie. Późną jesienią lub wiosną należy wykopać obornik i wybrać z niego zwabione wcześniej szkodniki.

- **Ziołowe nalewki i winka** Obfitość ziół zachęca do przygotowania z nich specyfików przydatnych w kuchni i domowej apteczce. W celach leczniczych warto sporządzić odpowiednie winko lub nalewkę. Na uspokojenie polecamy winko z 50 g liści melisy i 1 butelki białego wina. Rozdrobnione liście melisy zalewamy winem i macerujemy przez 5 dni, przecedzamy, zlewamy do butelek. Pijemy kilka razy dziennie po małym kieliszku (25 ml) jako środek uspokajający, przeciwskurczowy, przy migrenie, nerwicach, także w dolegliwościach miesiączkowania. Więcej na temat ziołowych winek i nalewek – we wrześniowym „Moim Ogródku”.

